

## UZASADNIENIE

### **wyroku z dnia 09 sierpnia 2018 roku**

Pozwem z dnia 05 października 2016 r. (data prezentaty, k. 1), złożonym do tutejszego Sądu przeciwko Skarbowi Państwa reprezentowanemu przez P. G. Skarbu Państwa (K. (...)W. I), powód Ł. P. wniósł o zasądzenie od pozwanego na jego rzecz kwoty 12.000 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia złożenia pozwu do dnia zapłaty jako zadośćuczynienie za naruszenie jego dóbr osobistych, praw konstytucyjnych, praw człowieka i praw Europejskiej Konwencji Praw Człowieka przez policjantów działających niezgodnie z prawem podczas prowadzenia śledztwa w sprawie wydarzeń z dnia 28 października 2014 r. Powód wniósł także o zasądzenie na jego rzecz od pozwanego kosztów postępowania, w tym kosztu zastępstwa według norm przepisanych.

W uzasadnieniu powód wskazał, że z A. O. i P. R. (1) znał się od 1 maja 2014 roku i wspólnie w ramach S. (...)protestowali pod Sejmem przeciwko tzw. „Systemowi – bezprawnemu działaniu funkcjonariuszy publicznych w Polsce”. Pod Sejmem zostało założone miasteczko, w którym skupiali się członkowie (...), tam też głównie – cała trójka przebywała w tym czasie. Z uwagi na tożsame poglądy polityczne i wobec ataków na A. O. P. R. (1) i Ł. P. zostali jej „ochroniarzami”, którzy mieli za zadanie obronę A. O. przed napadami; z tym, że Ł. P. „z uwagi, że był zwinny i odważny to jego zadaniem była bezpośrednia ochrona A. O., a rolą P. R. (1) było przede wszystkim obserwowanie i zawiadamianie Policji”. W miasteczku pod Sejmem z uwagi na wewnętrzne konflikty były przeprowadzane interwencje policyjne, w tym raz z udziałem funkcjonariusza policji K. K., który odnotował dane personalne P. R. (1) i Ł. P.. W tym także okresie A. O. opowiedziała P. R. (1) i Ł. P. o swoim konflikcie ze S. P., polegającym na niemożności otrzymania dokumentów Wspólnoty Mieszkaniowej od administratora. Administrator w lokalu na parterze budynku przy ul. (...) lok. (...) prowadzi Sklep (...) na zapleczu, w którym znajduje się biuro wspólnoty, gdzie przechowuje dokumenty wspólnoty, przyjmuje petentów, kontrahentów i mieszkańców wspólnoty. Zgodę na przechowywanie dokumentów i prowadzenie usług administracyjnych administrator uzyskał od ZGN. Powód wyjaśnił, iż A. O. jest współwłaścicielem mieszkania nr (...) i ma prawo wglądu do dokumentacji Wspólnoty Mieszkaniowej (...). Ma prawo wiedzieć, w jaki sposób zarządzana jest kamienica (...). Ma prawo uczestniczyć czynnie w zarządzaniu nieruchomością, tym samym uczestniczyć w życiu publicznym we Wspólnocie Mieszkaniowej, zgodnie z prawem (ustawą o własności lokali z dnia 24 czerwca 1994 r.) odpowiada za błędne decyzje podjęte przez administratora i Zarząd Wspólnoty Mieszkaniowej. Umowa zawarta ze S. P. (§ 2 pkt 3, § 6 pkt 8) zobowiązuje administratora do: przechowywania dokumentacji wspólnoty mieszkaniowej w siedzibie administratora zwanego zarządcą, który zobowiązany jest do udostępniania dokumentacji każdemu współwłaścicielowi nieruchomości i korespondowania z właścicielami. W dalszej treści pozwu powód podniósł, iż konflikt między A. O. a S. P. kształtował się od momentu zażądania od administratora w 2010 roku dokumentów Wspólnoty Mieszkaniowej (...) Agresywne zachowania administratora spowodowały, że A. O. obawiała się S. P. i starała się rozmawiać z nim tylko przy świadkach.

Powód wskazał, iż w dniu 28 października 2014 roku w W. w kamienicy (...) wspólnie z P. R. (1) sprząтали piwnicę A. O.. Po zakończeniu pracy spożyli alkohol i około godziny 19:00 czekali na A. O. na podwórku kamienicy. P. R. (1) siedział na schodach prowadzących do siedziby administratora wspólnoty mieszkaniowej kamienicy (...), a A. O. podjęła w tym dniu trzecią próbę rozmowy z administratorem wspólnoty S. P.. A. O. na miejsce rozmowy wybrała schody, które były i są jej własnością, a które to prowadzą do siedziby administracji znajdującej się na zapleczu sklepu. Podczas rozmowy S. P. mył podłogę, w rękę trzymał mopa. W pewnym momencie stanął w drzwiach wejściowych otwieranych na zewnątrz złapał psa, który wybiegł ze sklepu i przekazał go swojej żonie i zaczął A. O. (która zeszła z podestu na schody) uderzać kijem od mopa. A. O. zasłaniała się ręką, aby nie zostać uderzona kijem od mopa w głowę. S. P. uderzył A. O. trzy razy w rękę kijem. W dalszej treści pozwu powód wyjaśnił, iż podbiegł do A. O., wślizgnął się pomiędzy nią a administratora i stojąc na schodach odbierał ciosy skierowane na nią i próbował wyrwać kij z rąk pana P.. P. R. (1) w tym czasie siedział na schodach, dalej skręcał papierosa i zszokowany obserwował zaistniałą sytuację. A. O. po ataku na nią odsunęła się od schodów, wyjęła telefon i zadzwoniła na 112. Następnie pomiędzy Ł. P. a S. P. wywiązała się szarpanina. Po przybyciu (...), policjant K. K. wszedł do siedziby administratora, natomiast policjantka

M. M. (1) zaczęła rozmowę z P. R. (1), A. O. i Ł. P.. Po upływie około pół godziny i przeprowadzonych rozmowach został wezwany kolejny patrol policji w celu przewiezienia P. R. (1) i Ł. P. na komendę.

W ocenie strony powodowej zostało naruszone Zarządzenie nr 768 Komendanta Głównego Policji z dnia 14 sierpnia 2007 r. w sprawie form i metod wykonywania zadań przez policjantów pełniących służbę patrolową oraz koordynacji działań o charakterze prewencyjnym z uwagi na fakt, iż nie został zabezpieczony monitoring. W dalszej treści pozwu powód wskazał, iż po przyjeździe drugiego patrolu policji funkcjonariusze podeszli do niego i P. R. (1) z kajdankami, nie mniej jednak nie użyli ich, ale w jego ocenie nie zrobili także nic, aby zabezpieczyć ślady walki, ślady znajdujące się na ścianie, i co najważniejsze nie obejrzel monitoringu.

Powód stoi na stanowisku, iż policjanci prowadzący śledztwo nie zauważyli, że w trakcie interwencji naruszyli przepisy Ustawy z dnia 6 czerwca 1997 roku Kodeks Postępowania Karnego art. 243 par. 1 oraz ustawy z dnia 24 sierpnia 2001 roku Kodeks Postępowania w sprawach o wykroczenie art. 45 par. 2. W ocenie powoda przy biernej postawie, a prawdopodobnie za wiedzą policjantów zniszczony został podstawowy dowód w sprawie jakim był monitoring, który administrator S. P. skasował.

W dalszej treści pozwu powód opisał w sposób szczegółowy dokonywane czynności przez policjantów z (...)1. Wskazał, iż został przesłuchany S. P., który opisując przebieg zdarzenia złożył wnioski o ściganie za kierowanie pod jego adresem i jego żony M. P. (1) gróźb karalnych przez Ł. P. i A. O.. Zdaniem powoda niezgodne z obowiązującymi przepisami było to, iż o godzinie 24:00 policjantka M. M. (1) sporządziła notatkę ze zdarzenia, którą podpisał komendant M. P. (2), a następnie treść zawarta z notatki przepisana została do notatnika policyjnego. Dalej wskazał, iż podczas przesłuchania przestraszony groźbą 3-miesięcznego aresztu przyznał się do winy, na dalszym etapie śledztwa odwołał te zeznania. Ł. P. wskazał, iż został zwolniony z komisariatu o godzinie 13:30, a P. R. (1) o godzinie 12:45.

Podsumowując, powód uważał, iż zarówno interwencja policyjna jak i jego zatrzymanie, a następnie śledztwo prowadzone w niniejszej sprawie zostało przeprowadzone z naruszeniem prawa, a odpowiedzialność za to postępowanie ponoszą policjanci wymienieni w treści pozwu, gdyż żaden z nich nie postąpił zgodnie z treścią ślubowania, o którym mowa w art. 27 ustawy z dnia 6 kwietnia 1990 roku o Policji. Ponadto jego zdaniem odpowiedzialność za nieprawidłowo przeprowadzoną interwencję i śledztwo ponosi Skarb Państwa. Policjanci biorący udział w śledztwie nie zweryfikowali czynności podjętych przez interweniujących policjantów na miejscu zdarzenia, nie przeprowadzili żadnych czynności sprawdzających wersję poszkodowanego jak i wersję świadków. Nie sprawdzili zapisów monitoringu, mając taką możliwość, a co najważniejsze nie będąc świadkami potraktowali poszkodowanego za osobę, która wspólnie i w porozumieniu uczestniczyła w groźeniu państwu P.. Powód kwestionował zasadność zatrzymania jego osoby w dniu 28 października 2014 roku. W jego ocenie działania policjantów biorących udział w interwencji, jak też policjantów prowadzących śledztwo były niezgodne z przepisami i zdrowym rozsądkiem.

Powód wyjaśnił, iż po interwencjach zarówno z jego strony jak i ze strony A. O. do zabezpieczenia monitoringu został wyznaczony dzielnicowy T. N., nie mniej jednak nie wykonał on wszystkich czynności mających na celu zabezpieczenie monitoringu. Ponadto powód stoi na stanowisku, iż nie miał żadnych szans na udowodnienie swojej niewinności, a także – udowodnienia, że to on oraz A. O. i P. R. (1) są w tej sprawie poszkodowanymi, a nie państwo P., co bezpodstawnie stwierdzili interweniujący policjanci w dniu zdarzenia – 28 października 2014 roku. W ocenie powoda konsekwencje nieprawidłowo przeprowadzonej interwencji – zatrzymania, później śledztwa, a następnie skazania za przestępstwo, którego nie było, miały i mają wpływ na jego życie prywatne i rodzinne. Ł. P. podniósł, iż czas, który powinien poświęcić na poszukiwanie pracy, kontakty z rodziną i swoją dziewczyną – musiał poświęcić na udowadniania swojej niewinności. Zdaniem powoda doszło do naruszenia prawa do uznawania wszędzie podmiotowości prawnej powoda, prawa do uczestnictwa w życiu publicznym, prawa do rzetelnego procesu, prawa do poszanowania życia prywatnego i rodzinnego, dopuszczania się dyskryminacji powoda przy korzystaniu z praw i wolności, a także dopuszczenia się nieludzkiego lub poniżającego traktowania lub karanie (pозew, k. 1-19).

Pismem przygotowawczym z dnia 06 lutego 2017 roku (data stempla pocztowego k. 49) pozwany Skarb Państwa reprezentowany przez (...) zastępowany przez (...)wniósł o oznaczenie jako statio fisci Skarbu Państwa po stronie

pozwanej jedynie K. (...) W. I w trybie art. 67 § 2 k.p.c. zamiast (...). Z ostrożności procesowej wniósł o oddalenie powództwa i zasądzenie na jego rzecz kosztów postępowania (pismo przygotowawcze pozwanego Skarbu Państwa k. 46-48).

W odpowiedzi na pozew z dnia 14 lutego 2017 roku (data stempla pocztowego, k. 54) pozwany Skarb Państwa – (...) W. I wniósł o oddalenie powództwa w całości jako bezzasadnego i zasądzenie kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm prawem przepisanych.

W uzasadnieniu pozwany zaprzeczył wszelkim okolicznościom pozwu z wyjątkiem okoliczności wprost w treści odpowiedzi na pozew przyznanych. Pozwany podniósł, iż działania pozwanego w przedmiotowej sprawie nie miały charakteru bezprawnego. Funkcjonariusze policji działali zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa. Ponadto nie doszło do naruszenia dóbr osobistych powoda. Pozwany wskazał, iż powód nie zgłaszał żadnych zastrzeżeń co do legalności i zasadności dokonanego zatrzymania jego osoby oraz charakteru i sposobu wykonywanych przez policjantów czynności (odpowiedź na pozew, k. 50-52).

Postanowieniem z dnia 08 maja 2017 roku tut. Sąd na podstawie art. 67 § 2 k.p.c. dokonał właściwej reprezentacji Skarbu Państwa poprzez ustalenie, że podmiotem uprawnionym do podejmowania czynności procesowych w jego imieniu jest (...) W. I; jednocześnie zwolniono od udziału w sprawie w zakresie reprezentacji Skarbu Państwa (...) (postanowienie k. 56).

Do zamknięcia rozprawy strony podtrzymały zajmowane stanowiska.

#### **Sąd Rejonowy ustalił następujący stan faktyczny:**

S. P. wspólnie z małżonką M. mieszkają w kamienicy przy ul. (...), zaś w lokalu na parterze budynku prowadzą Sklep (...).

Dowód: okoliczności bezsporne.

Około 10 lat temu powstał konflikt między małżonkami P. a A. O.. Od tego okresu wielokrotnie miały miejsce nieporozumienia dotyczące udostępniania A. O. dokumentacji Wspólnoty Mieszkaniowej, której administratorem jest S. P.. Do awantur dochodziło między innymi podczas wizyt A. O. w towarzystwie (...) w sklepie (...) w sprawie uzyskania dokumentacji Wspólnoty. Przy czym, Ł. P. i P. R. (1) podczas tych wizyt towarzyszyli A. O. w charakterze jej „ochroniarzy”.

Dowód: okoliczności bezsporne; zeznania świadka M. P. (1) k.84v; zeznania świadka S. P., k. 84v-85, zeznania świadka P. R. (2) k.87v-88; zeznania świadka M. P. (2) k.87-87v; zeznania świadka T. N. k.109v-110v

W dniu 28 października 2014 roku P. R. (1) i Ł. P. przebywali na terenie kamienicy przy ul. (...), gdzie sprząтали piwnicę A. O.. Po zakończonym sprzątaniu w/w udali się na podwórze, na którym przebywała także A. O.. P. R. (1) siedział na schodach Sklepu (...) i palił skręcane przez siebie papierosy. Pomiędzy A. O. a S. P. nawiązała się trzecia tego dnia awantura. A. O. zażądała od S. P. przedstawienia jej dokumentacji wspólnoty mieszkaniowej, której jest członkiem.

Dowód: zeznania świadka A. O. k.85-86v; zeznania powoda k.228; zeznania świadka P. R. (1) k.110v-111v.

Na schodach sklepu przy ul. (...) doszło do przepychanek, w tym z użyciem przez S. P. mopa, w wyniku czego Ł. P. rozdarł S. P. koszulę. Uczestnicy zdarzenia krzyczeli na siebie. Następnie M. i S. P. weszli do środka sklepu, pozostawiając pozostałych uczestników zdarzenia na zewnątrz.

Dowód: zeznania świadka M. P. (1).85-86v; zeznania świadka S. P. k.84v-85; notatka urzędowa k.137-137v; zeznania świadka A. O. k.85-86v; zeznania powoda k.228.

Na miejsce zdarzenia o godz. 18.55 przyjechał najpierw jeden radiowóz policji z patrolem w składzie (...), a następnie drugi radiowóz, gdyż prośbę o interwencję zgłosili zarówno właściciele sklepu jak i A. O..

Dowód: notatka urzędowa k.137-137v; zeznania świadka S. P. k.84v-85; zeznania świadka K. K. k. 227v-228; zeznania świadka A. O. k.85-86v; zeznania świadka P. R. (1) k.110v-111v; zeznania powoda k.228.

K. K. udał się do Sklepu (...), zaś M. M. (1) rozmawiała z uczestnikami A. O., Ł. P. oraz P. R. (1), a po 10 minutach rozmowy także udała się do środka sklepu.

Dowód: zeznania świadka A. O. k.85-86v.

Patrol policji w składzie (...) zauważyli, że w sklepie jest monitoring. Dokonali rozpytania i ustalili, że w miejscu, w którym miało miejsce zdarzenie monitoring nie sięga. Jest on skierowany na półki sklepowe oraz kasę. Jednocześnie właściciele sklepu zostali pouczeni o konieczności zabezpieczenia monitoringu, gdyż patrol policji nie posiada nośników służących do zgrzywania monitoringu. Uczestników zdarzenia poinformowano o dalszym postępowaniu. Zatrzymano Ł. P. i P. R. (1), będących pod wpływem alkoholu, informując ich o przyczynie zatrzymania, tj. podejrzeniu o kierowanie gróźb karalnych wobec S. P. wspólnie i w porozumieniu i w związku z istniejącą obawą ukrycia się oraz pouczając o przysługujących im prawach. Zatrzymany Ł. P. nie miał zastrzeżeń co do legalności i zasadności zatrzymania. Nie żądał kontaktu z adwokatem ani osobą najbliższą. Zostali oni przewiezieni do K. Rejonowej Policji W. I wraz z A. O. w jednym radiowozie. Po sporządzeniu dokumentacji zostali przewiezieni na (...) ul. (...) celem przebadania, a następnie osadzeni w (...) Komendy Stołecznej Policji. Na miejscu zdarzenia strony konfliktu zostały odizolowane.

Dowód: notatka urzędowa k.137-137v i protokół zatrzymania Ł. P. k.140-141; protokół z badania trzeźwości k.142 ; pismo k.143-143v; kopia notatników służbowych k.145-155, k.167-171; raport historii działania k.177-182, k.191-194; zeznania świadka K. K. k. 227v-228, zeznania powoda, k. 228

W trakcie interwencji nie doszło do naruszenia nietykalności cielesnej Ł. P.. Podczas interwencji i zatrzymania został on pouczone o przysługujących mu prawach. Nie skarżył decyzji dotyczącej zatrzymania go, nie składał zażalenia. Podczas zatrzymania mógł swobodnie korzystać z toalety a rano w dniu 29 października 2014 roku otrzymał posiłek.

Dowód: zeznania powoda k.228.

Dnia 29 października 2014 r. przesłuchano Ł. P., który przyznał się do zarzucanego mu czynu kierowania gróźb karalnych wobec małżonków P.. Zatrzymany po przyznaniu się do winy został natychmiast zwolniony.

Dowód: zeznania świadka A. O. k.85-86v; zeznania powoda k.228.

Przeszukanie Ł. P. i P. R. (1) zostało zatwierdzone dnia 4 listopada 2014 r.

Dowód: postanowienie k.136.

Dnia 24 listopada 2014 r. Ł. P. został oskarżony o to, że w dniu 28 października 2014 roku w W. przy ul. (...) groził popełnieniem przestępstwa na szkodę S. i M. P. (1), w ten sposób, że kierował bezpośrednio wobec pokrzywdzonych groźby pozbawienia życia oraz zniszczenia mienia, przy czym groźby te wzbudziły u pokrzywdzonych uzasadnioną obawę, że zostaną spełnione tj. o czyn z art. 190 § 1 k.k.

Dowód: akt oskarżenia k.138-138v; zeznania świadka J. A. k.86v.

Pozwem z dnia 24 listopada 2015 r. P. R. (1) wystąpił z roszczeniem o odszkodowanie za niesłuszne zatrzymanie dnia 28 października 2014 r. Wyrokiem z dnia 12 sierpnia 2016 r. (sygn. akt II Ko 82/15) Sąd Okręgowy w Warszawie zasądził od Skarbu Państwa na rzecz P. R. (1) kwotę 2.000 zł tytułem zadośćuczynienia wraz z odsetkami i kosztami procesu.

Dowód: pozew k.131-135; wyrok z uzasadnieniem k.195-214.

Przedstawiony stan faktyczny Sąd ustalił w oparciu o zgromadzony w sprawie oraz w aktach postępowania II Ko 82/15 a wyżej wskazany materiał dowodowy, to jest na podstawie dokumentów, których prawdziwość i treść nie była kwestionowana przez żadną ze stron, jak też nie budziła wątpliwości Sądu. W zakresie okoliczności bezspornych i przyznanych Sąd dokonał ustaleń na podstawie art. 229 i 230 k.p.c. Zgodnie z powyższymi przepisami nie wymagają dowodu fakty przyznane w toku postępowania przez stronę przeciwną, jeżeli przyznanie nie budzi wątpliwości. Gdy strona nie wypowie się co do twierdzeń strony przeciwnej o faktach, sąd, mając na uwadze wyniki całej rozprawy, może fakty te uznać za przyznane.

Sąd dopuścił także dowód z zeznań świadków M. P. (1), S. P., K. K., A. O., J. A., M. P. (2), P. J., Ł. M., T. N. i P. R. (1).

Zeznania świadka J. A. Sąd uznał za wiarygodne w całości, choć świadek nie uczestniczył bezpośrednio w zatrzymaniu powoda, a tylko w przygotowaniu aktu oskarżenia przeciwko niemu.

Zeznania świadków P. J., M. P. (2) i Ł. M. nie miały istotnego znaczenia dla dokonania ustaleń faktycznych w sprawie, albowiem świadkowie nie mieli żadnej wiedzy bądź nie pamiętali okoliczności zdarzenia z dnia 28 października 2014 r. i zatrzymania powoda.

Zeznania świadka M. P. (2) Sąd uznał za wiarygodne, jednakże ograniczyły się one wyłącznie do potwierdzenia okoliczności, iż miała miejsce interwencja związana z konfliktem A. O. i małżonków P., w wyniku niej powód znajdujący się wówczas pod wpływem alkoholu został zatrzymany. Świadek nie kojarzył innych faktów związanych z okolicznościami objętymi tezą dowodową. Podobnie świadek T. N. posiadał jedynie bardzo ograniczoną wiedzę, dotyczącą zaledwie ogólnych kwestii istniejącego między A. O. i małżonkami P. konfliktu. Świadek nie pamiętał okoliczności dotyczących zdarzeń z dnia 28 października 2014 r.

Odnośnie natomiast zeznań świadków M. P. (1), S. P., A. O. i P. R. (1) to Sąd uznał je za wiarygodne wyłącznie w takim zakresie, w jakim stanowiły one relację o faktach, a nie były emocjonalną subiektywną oceną przebiegu zdarzeń z dnia 28 października 2014 r. Podkreślić bowiem należy, że świadkowie M. P. (1), S. P. i A. O. od wielu lat pozostają w konflikcie dotyczącym udostępniania A. O. dokumentacji wspólnoty mieszkaniowej, której są członkami. W trakcie trwania tego konfliktu między świadkami wielokrotnie dochodziło do awantur i przepychanek słownych. W tych okolicznościach nie można uznać relacji świadków o wydarzeniach z dnia 28 października 2014 r. i n. za obiektywną relację. Zeznania te należało więc ocenić w kontekście całokształtu zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego, w tym w oparciu o inne osobowe źródła dowodowe. Dokonując zaś takiej oceny zeznaniom tych świadków można było dać wiarę tylko w części.

Sąd nie dał wiary zeznaniom świadka A. O. m.in. o tym, że wszystkie trzy osoby (A. O., Ł. P. i P. R. (1)) były przewożone na Komisariat Policji skute kajdankami, gdyż z zeznań powoda wynikało, że on nie był skuty kajdankami, a poza tym świadek zeznał jednocześnie, że cała trójka była przewożona bez kajdanek, co potwierdził także świadek P. R. (1).

Sąd posiłkował się także zeznaniami powoda. Sąd nie dał wiary tym zeznaniom co do tego, że jego zeznania i przyznanie się do winy zostało wymuszone groźbami policjantów prowadzących czynność przesłuchania, gdyż okoliczność ta nie znajdowała potwierdzenia w pozostałym zgromadzonym w sprawie materiale dowodowym. Poza tym, Sąd nie dał im wiary także w takim zakresie, w jakim zeznania te były nacechowane subiektywnymi opiniami powoda, a to z uwagi na analogiczne okoliczności jak w przypadku zeznań świadków M. P. (1), S. P., A. O. i P. R. (1).

Sąd oddalił wniosek o dopuszczenie dowodu z zeznań świadka M. M. (1), gdyż pozwany mimo zobowiązania Sądu nie wskazał aktualnego adresu świadka w terminie wyznaczonym pod rygorem pominięcia dowodu z jego zeznań (uprzednio Sąd dokonał próby doręczenia świadkowi wezwania na adres wskazany w pozwie, lecz bezskutecznie). Z kolei wniosek powoda w tym zakresie należało uznać za spóźniony, gdyż nie było żadnych przeszkód, aby wniosek taki został zgłoszony przez powoda na wcześniejszym etapie postępowania.

Sąd oddalił pozostałe wnioski dowodowe zawarte w pozwie, poza dopuszczonymi i opisanymi wyżej, gdyż w ocenie Sądu dowody wnioskowane przez stronę powodową były nieistotne dla ustalenia stanu faktycznego w niniejszej sprawie, a ich dopuszczenie powodowałoby jedynie nieuzasadnioną zwłokę w rozpoznaniu niniejszej sprawy.

### **Sąd Rejonowy zważył, co następuje:**

W niniejszej sprawie powód Ł. P. dochodził od Skarbu Państwa - (...)W. I zasądzenia kwoty 12.000 zł tytułem zadośćuczynienia za naruszenie jego dóbr osobistych, praw konstytucyjnych, praw człowieka i praw Europejskiej Konwencji Praw Człowieka, tj. prawa do uznawania wszędzie podmiotowości prawnej powoda, prawa do uczestnictwa w życiu publicznym, prawa do rzetelnego procesu, prawa do poszanowania życia prywatnego i rodzinnego, dopuszczania się dyskryminacji powoda przy korzystaniu z praw i wolności, a także dopuszczenia się niehumanitarnego lub poniżającego traktowania lub karania, przez policjantów działających niezgodnie z prawem podczas prowadzenia śledztwa w sprawie wydarzeń z dnia 28 października 2014 r.

Pozwany wnosił o oddalenie powództwa, wskazując na legalność podjętych przez jego funkcjonariuszy wobec powoda działań.

W oparciu o zgromadzony materiał dowodowy w sprawie nie ulega wątpliwości, że pomiędzy A. O. będącą znajomą powoda a S. P. – administratorem wspólnoty mieszkaniowej, której oboje są członkami, istnieje konflikt na tle dostępu do dokumentów wspólnoty. Powód również uczestniczy w tymże konflikcie po stronie A. O., towarzysząc jej podczas kontaktów z administratorem w sprawie przedmiotowej dokumentacji i interwencji policyjnych, do których podczas nich dochodzi. Do takiej interwencji bezspornie doszło także dnia 28 października 2014 r., co potwierdzają dowody z zeznań świadków oraz dokumentacji zgromadzonej w sprawie. W wyniku awantury do jakiej doszło na schodach prowadzących do Sklepu (...) przy ul. (...) w W. małżonków P., powód wraz z A. O. i P. R. (1) został zatrzymany, przewieziony do K. Rejonowej Policji W. I, następnie na (...) ul. (...) celem przebadania, a następnie osadzony w (...) Komendy Stołecznej Policji. Dnia 29 października 2014 r. przesłuchano powoda w charakterze podejrzanego, który przyznał się do zarzucanego mu czynu kierowania gróźb bezprawnych wobec małżonków P.. Dnia 24 listopada 2014 r. powód został oskarżony o to, że w dniu 28 października 2014 roku w W. przy ul. (...) groził popełnieniem przestępstwa na szkodę S. i M. P. (1), w ten sposób, że kierował bezpośrednio wobec pokrzywdzonych groźby pozbawienia życia oraz zniszczenia mienia, przy czym groźby te wzbudziły u pokrzywdzonych uzasadnioną obawę, że zostaną spełnione tj. o czyn z art. 190 § 1 k.k. i skazany za ten czyn prawomocnym wyrokiem.

W niniejszym postępowaniu powód dochodził zadośćuczynienia na podstawie art. 448 k.c. za naruszenie przez policjantów, prowadzących interwencję i dniu 28 października 2014 r. oraz następnie prowadzących postępowanie, przepisów szeregu aktów prawnych, w tym zarzucił im naruszenie roty ślubowania policjantów. Powód zarzucał pozwanemu, że w wyniku beczynności bądź też nieprawidłowego działania funkcjonariuszy Policji zostały naruszone dobra osobiste powoda takie jak godność i wolność osobista oraz zdrowie.

Zgodnie z powołanym wyżej przepisem, w razie naruszenia dobra osobistego sąd może przyznać temu, czyje dobro osobiste zostało naruszone, odpowiednią sumę tytułem zadośćuczynienia pieniężnego za doznaną krzywdę lub na jego żądanie zasądzić odpowiednią sumę pieniężną na wskazany przez niego cel społeczny, niezależnie od innych środków potrzebnych do usunięcia skutków naruszenia. Sąd Najwyższy w uchwale składu siedmiu sędziów z dnia 9 września 2008 r. (III CZP 31/08, OSNC 2009, nr 3, poz. 36), stwierdził jednoznacznie, że do przesłanek roszczeń przewidzianych w art. 448 k.c. trzeba zaliczyć naruszenie dobra osobistego powodujące szkodę niemajątkową, czyn sprawcy noszący znamiona winy w każdej postaci oraz związek przyczynowy między tym czynem a szkodą. Na podstawie art. 448 k.c. kompensowana jest krzywda, a więc szkoda niemajątkowa wywołana naruszeniem dobra osobistego, polegająca na fizycznych dolegliwościach i psychicznych cierpieniach pokrzywdzonego. Takie rozumienie art. 448 k.c. dotyczy niewątpliwie także sytuacji, w której oparte na nim roszczenie kierowane jest przeciwko Skarbowi Państwa na tej podstawie, że źródłem naruszenia dóbr osobistych było niezgodne z prawem działanie organu władzy publicznej.

Analiza odpowiedzialności za szkodę wyrządzoną władczym działaniem państwa wymaga uwzględnienia art. 77 ust. 1 Konstytucji, który konstruuje model odpowiedzialności państwa za wyrządzenie szkody oraz ma zasadnicze znaczenie dla określenia zakresu cywilnej odpowiedzialności władzy publicznej, a także dla interpretacji odpowiednich norm ustawodawstwa zwykłego. Należy też brać pod uwagę art. 417 k.c., realizujący ten model i stanowiący podstawę ogólną odpowiedzialności odszkodowawczej państwa. Trybunał Konstytucyjny w wyroku z dnia 4 grudnia 2001 r., SK 18/00, stwierdził, że pojęcie szkody użyte w art. 77 ust. 1 Konstytucji obejmuje każdy uszczerbek w prawie chronionych dobrach danego podmiotu, zarówno o charakterze majątkowym, jak i niemajątkowym. Z tego względu nie można wykluczyć odpowiedzialności władzy publicznej z tytułu naruszenia dóbr osobistych obywatela, w tym także podniesienia przez pokrzywdzonego roszczeń z tytułu zadośćuczynienia pieniężnego za doznaną krzywdę niemajątkową (m.in. art. 448 k.c.).

Sąd orzekający w pełni podziela powyższe stanowisko judykatury. Pojęcie "szkody" w ujęciu art. 77 ust. 1 Konstytucji i art. 417 k.c. obejmuje zatem swym zakresem zadośćuczynienie, o którym mowa w art. 448 k.c., biorąc pod uwagę szerokie rozumienie szkody, obejmujące zarówno szkodę majątkową, jak i niemajątkową. Wynikający z art. 77 ust. 1 Konstytucji i z art. 417 k.c. obowiązek naprawienia szkody wyrządzonej przez niezgodne z prawem działanie władzy publicznej obejmuje zatem także szkodę niemajątkową (krzywdę) w ujęciu art. 448 k.c.

Przechodząc z kolei do analizy poszczególnych przesłanek odpowiedzialności Skarbu Państwa za krzywdę powoda na gruncie niniejszej sprawy, należy przede wszystkim wskazać na to, że powód źródło swoich roszczeń upatrywał w bezprawnych czynnościach podejmowanych przez funkcjonariuszy Policji biorących udział w interwencji w dniu 28 października 2014 r. Co do tej przesłanki, to zdaniem Sądu, nie ulega wątpliwości, iż zachowania pozwanego nie charakteryzowała bezprawność. Zarzuty powoda w tym zakresie cechuje duża doza ogólności, a co ważniejsze ze zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego nie wynika, aby w okresie objętym sporem doszło do naruszenia jakichkolwiek norm prawa, w tym prawa procesowego ze strony funkcjonariuszy Policji. Zaznaczyć także należy, że rzekome naruszenia dóbr przez funkcjonariuszy w większości nie dotyczą osoby powoda lecz towarzyszących mu w dniu 28 października 2014 r. osób. Ponadto, z zeznań samego powoda wynikało, że poinformowano go o przyczynie zatrzymania, tj. podejrzeniu o kierowanie gróźb karalnych wobec S. P. wspólnie i w porozumieniu z P. R. (1) i w związku z istniejącą obawą ukrycia się oraz pouczone o przysługujących mu prawach. W trakcie interwencji nie doszło do naruszenia nietykalności cielesnej powoda, jak wprost zeznał sam powód. Powód nie miał zastrzeżeń co do legalności i zasadności zatrzymania (k.140-141). Nie kwestionował decyzji organów prowadzących postępowanie ani czynności policjantów. Nie bez znaczenia pozostaje to, że przeszukanie osoby powoda Prokurator uznał za zasadne i zgodne z przepisami (k.136).

Czynnikiem branym pod uwagę przy zasądzaniu świadczeń z art. 448 k.c. jest przede wszystkim zarówno naruszenie dobra osobistego, jak i wynikała z tego faktu szkodę niemajątkową – stwierdzenie naruszenia wymaga odwołania się do czynników obiektywnych (a więc np. opinii społecznej, świadków zdarzenia itp.). Samo przekonanie powoda o istnieniu naruszenia nie może być wystarczające, w przeciwnym razie samo wniesienie powództwa oznaczać by musiało jego zasadność. Sama zaś ocena rozmiarów krzywdy musi być dokonywana przy zastosowaniu mierników zobiektywizowanych, ale jednocześnie indywidualnych (przykładowo inaczej będziemy oceniać naruszenie czci osoby powszechnie znanej w programie satyrycznym, a inaczej osoby nieznannej).

Wobec powyższego powód nie wykazał w toku niniejszego procesu, aby działania policjantów miały charakter bezprawny, to znaczy, aby naruszały one w jakikolwiek sposób obowiązujące przepisy prawa. Powód zresztą nie skonkretyzował de facto, jakie przepisy prawa zostały naruszone i w jaki sposób. Jego twierdzenia były w tym zakresie ogólnikowe i w istocie stanowiły wyraz odmiennej oceny przebiegu zdarzeń prezentowanej przez powoda. Powód nie zgadzał się bowiem z czynnościami podejmowanymi przez Policję w stosunku do niego i towarzyszących mu osób, w oderwaniu od rzetelnej oceny odnośnie choćby legalności takich działań. Zaznaczyć także trzeba, że powód samodzielnie sformułował podstawę roszczenia w niniejszej sprawie, kierując swe zarzuty wobec czynności policjantów w dniu 28 października 2014 r., które jego zdaniem naruszały jego dobra osobiste. Wobec tego kwestie,

na które wskazywał powód podczas swych zeznań, tj. dotyczące ewentualnego niesłusznego zatrzymania i skazania, nie były, gdyż nie mogły być, przedmiotem badania Sądu w niniejszym procesie.

Kwestią wymagającą rozstrzygnięcia w niniejszym procesie było także ustalenie, czy z tytułu działań pozwanego rzeczywiście doszło do naruszenia dóbr osobistych powoda, jak utrzymywała ta strona procesu, czy też o takim naruszeniu nie można mówić, jak wskazywał pozwany. Zaznaczyć w tym wypadku trzeba, że roszczenia z art. 448 k.c. mogą być dochodzone w razie naruszenia jakiegokolwiek dobra osobistego, powód powinien jednak dobro takie sprecyzować i wykazać, że do jego naruszenia doszło. Tymczasem, powód nie wskazał jakie konkretnie dobra osobiste zostały w wyniku kwestionowanych działań funkcjonariuszy naruszone. W tym zakresie twierdzenia powoda także cechowała duża ogólność. Powód nie tylko nie doprecyzował tychże dóbr, ale także nie wyjaśnił na czym konkretnie naruszenie takiego dobra miało faktycznie polegać.

Podsumowując powyższe, należy wskazać, że powód nie zdołał wykazać, iż w wyniku bezprawnego działania pozwanego doszło do naruszenia jego dóbr osobistych. Wobec powyższego, Sąd uznał roszczenie powoda za nieuzasadnione.

Niezależnie jednak od powyższego, nie ulega wątpliwości, że roszczenie powoda nie zasługiwało na uwzględnienie także z tego powodu, że żądanie przewidziane w art. 448 k.c. zgłaszane w stosunku do Skarbu Państwa nie ma oparcia w tym przepisie, skoro ma on zastosowanie wyłącznie do sprawcy naruszenia dóbr osobistych, a zatem do osoby fizycznej. Takie stanowisko wyraził Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 13 marca 1973 r. (II CR 42/73, LEX nr 7229), a Sąd Rejonowy w pełni je podziela. Także zatem i z tego powodu roszczenie w kształcie sformułowanym przez powoda nie zasługiwało na uwzględnienie.

Wszystkie powyższe argumenty przemawiały za oddaleniem powództwa w całości, o czym Sąd orzekł w punkcie I wyroku.

W punkcie II wyroku Sąd odstąpił od obciążania powoda kosztami procesu na podstawie art. 102 k.p.c. Stosownie do tego przepisu w wypadkach szczególnie uzasadnionych sąd może zasądzić od strony przegrywającej tylko część kosztów albo nie obciążać jej w ogóle kosztami. Do okoliczności branych pod uwagę przez sąd przy ocenie przesłanek zastosowania dyspozycji omawianego przepisu według doktryny zaliczyć można nie tylko te związane z samym przebiegiem postępowania, lecz także dotyczące stanu majątkowego i sytuacji życiowej strony. Jak wskazuje judykatura sama sytuacja ekonomiczna strony przegrywającej, nawet tak niekorzystna, że strona bez uszczerbku dla utrzymania własnego i członków rodziny nie byłaby w stanie ponieść kosztów, nie stanowi podstawy zwolnienia - na podstawie art. 102 k.p.c. - z obowiązku zwrotu kosztów przeciwnikowi, chyba że na rzecz tej strony przemawiają dalsze szczególne okoliczności, które same mogłyby być niewystarczające, lecz łącznie z trudną sytuacją ekonomiczną wyczerpują znamiona wypadku szczególnie uzasadnionego (por. postanowienie SN z dnia 8 grudnia 2011 r., IV CZ 111/11, LEX nr 1119554).

Sąd zatem wziął pod uwagę, że powód był zwolniony od kosztów sądowych z uwagi na trudną sytuację majątkową, a także to, że powód aktualnie przebywa w zakładzie karnym, gdzie odbywa karę pozbawienia wolności i nie pracuje, a zatem nie osiąga dochodów. W ocenie Sądu te okoliczności łącznie uzasadniały odstąpienie od obciążenia powoda kosztami procesu.

W związku z powyższym Sąd przejął na rachunek Skarbu Państwa nieuiszczone koszty sądowe zgodnie z treścią art. 113 ust. 1 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (tekst jedn.: Dz. U. z 2018 r. poz. 300 ze zm.; punkt III wyroku).

W punkcie IV wyroku Sąd przyznał ze Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego dla Warszawy-Śródmieścia w Warszawie na rzecz adwokata A. S. kwotę 2.214,00 zł, zawierającą należny podatek VAT, tytułem sprawowanego z urzędu zastępstwa prawnego powoda w niniejszej sprawie na podstawie na podstawie § 4 i 8 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 3 października 2016 r. w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez adwokata z urzędu (Dz. U. poz. 1714 ze zm.), biorąc pod uwagę nakład pracy

pełnomocnika, który został ustanowiony na końcowym etapie procesu. Jego nakład pracy nie był znaczny, dlatego w ocenie Sądu wynagrodzenie w wysokości 1.800 zł i należny podatek VAT należało uznać za zasadne.

Z tych wszystkich względów, Sąd orzekł jak w sentencji wyroku.

SSR Barbara Syta – Latała

## ZARZĄDZENIE

1. (...)

2. (...)

SSR Barbara Syta – Latała